

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

นิพพานอยู่ชั่วเอี่ยม

เมื่อวานไปอำเภอสังขุม มีแร้นแค้นกันดารเหมือนกัน เราตั้งหน้าเอาของไปส่ง ไม่ลงรถนะ จอดรถบีบให้เขาชนของลงแล้วกลับเลย เลยวัดหินหมากเป้งไป ๓๐ กิโลเมตร ทางโน้นเขาก็เคยมาเอาจากนี้เสมอจากโกดังเรา เมื่อวานนี้ ๕ โรง อย่างนี้เป็นประจำ ๆ เย็นวานท่านเจ้าคุณวัดโพธิ์ฯ ท่านก็มา เรายังจะไปกราบทำวัตรท่านอยู่ เรายังไม่ทันไป มาเมื่อวานก็มาขอเงินนั่นแหละ เราก็ให้ไปสักก็แสนสิมแล้วแหละ ท่านมาตอนค่ำ ๆ เมื่อวาน มาขอเงินซื้ออะไรต่ออะไร เราก็เลยให้ มาขอที่ไรเราให้ทุกที่ ที่นี้ท่านก็จะคล้ายคลึงกับไอ้หยองเรา ท่านมาขออันนี้เราก็ให้ ขอนี้เราก็ให้ ขอไปขอมาก็ใกล้เข้ามา ๆ ละซี ท่านก็ไม่คิดเรามีไม้เรียวติดมืออยู่นี้ พอใกล้เข้ามา ๆ จริง ๆ แล้วบ๊ยะเดียวเลยเหมือนไอ้หยองเรา มันต้องหลายสันพันคมซิไม่ใช่คมเดียวสันเดียว ไม่เอา ต้องหลายสันพันคม อะไรบ้าง ไม่ถึงล้านแต่หลายแสน เราให้แล้ว

เรากำลังเร่งสอนพระให้เข้มข้นทางด้านจิตตภาวนาให้มาก เราอยากให้เห็นร่องทั้งหลายได้เห็นความเลิศเลอของพระพุทธรเจ้า โดยความสัมผัสธรรมภายในใจจากภาวนา การภาวนานี้ใกล้ชิดติดพันมากทีเดียวกับองค์ศาสดา อย่างที่ว่าเราเรียนในตำราอ่านไป ๆ ตั้งแต่บาปมีบุญมี นรกสวรรค์มี นิพพานมี เรื่อยไป ที่นี้เราเรียนเอาสุดท้ายเลย วา อ่านไปเรียนไปถึงนิพพาน เออ นิพพานมีจริง ๆ นั้นเห็นไหมละ นิพพานมีจริง ๆ เหรอ นี่ละหัวใจมันมีดมันบอด นิพพานเป็นธรรมของผู้สิ้นกิเลส เพราะฉะนั้นมันจึงต่อสู้กัน นิพพานมีจริง ๆ เหรอ

จึงมารับกันตอนนี้ที่ว่า เวลาความเพียรมันแรง มันถึงจุดของมันจะหมุนเข้าหา นิพพานอะไรก็แล้วแต่เถอะ ตอนเรียนว่านิพพานมีจริง ๆ เหรอ พอมาปฏิบัตินี้ จิตมันหมุนเข้า ๆ จากการบำเพ็ญของเราไม่หยุดไม่ถอย เข้มแข็งขึ้นเรื่อย ๆ สมควรที่มันจะหมุนตัวมันก็หมุนละซี หมุนตัว ๆ ถึงขนาดไม่หลับไม่นอนทั้งวันทั้งคืน ต้องได้บังคับเอาไว้ ท่านเรียกว่าความเพียรกล้า ที่นี้ตอนเรียนที่ว่านิพพานมีหรือไม่มีนา กับจิตที่สัมผัสกันกับธรรมเพื่อนิพพาน มันเกี่ยวโยงมาถึงกันแล้ว ที่นี้เวลาความเพียรขนาดนี้มันแรงนี้ นิพพานเหมือนอยู่ชั่วเอี่ยม ๆ เท่านั้นละ เลยสิมถามไปว่านิพพานมีหรือไม่มี เห็นไหมละ ฟุ้ง ๆ ถึงเลย นิพพานมีหรือไม่มี นั่น เท่านั้นละหายสงสัยเลย

นิพพานอยู่ชั่วเอี่ยมคือความดูดีดี ความฟุ้งของจิตที่จะให้หลุดพ้น ๆ คือ

นิพพานนั้นละความหลุดพ้น มันก็พุ่ง ๆ เลย เวลาจิตเป็นอย่างนั้นแล้วมันไม่ได้ถามหา นิพพานมีหรือไม่มีนะ ไม่มีเลยไม่ถาม เวลาเรียนมันเป็นอย่างนั้น เวลาปฏิบัติเข้าด้าย เข้าเข็มเข้าไปแล้ว นิพพานอยู่ชั่วเอื้อม ๆ แล้วพุ่งเลย ทีนี้เรื่องนิพพานว่ามีหรือไม่มีเลย หมดปัญหา เป็นอย่างนั้นละ ใครอยากเห็นองค์ศาสดาเห็นพระพุทธเจ้าแล้ว เอา แรง ความเพียรเข้าไป ธรรมกับใจสัมผัสกันโดยลำดับ ๆ จากการประกอบความเพียรนี้ พระ พุทธเจ้าจะค่อยใกล้ชิดเข้ามา ๆ มันเกี่ยวโยงถึงกัน ดึงดูดถึงกัน

พวกตาบอดชาวพุทธเรา นี่ พุดแล้วมันโมโหนะไม่ใช่อวดดีบอวดดีต่อผู้ใดนะ คือ แต่ก่อนมันก็เป็นแบบเดียวกันไม่ว่าท่านว่าเรา แล้วจะไปว่าให้ใคร ก็ว่าให้เรานี้คนหนึ่ง แต่เวลามันหมุนเข้าไป ๆ มันก็เป็นอย่างนี้ละ ตามธรรมพระพุทธเจ้าที่สอนไว้แล้ว ท่าน สอนว่ายังไงมันจับติด ๆ เข้าไปก็ใกล้เข้า ๆ นั้นเห็นไหม ทีนี้เลยกลายเป็นนิพพานอยู่ชั่ว เอื้อม ๆ ตลอดไปเลย ผิงเข้าถึงนั้นแล้วไม่ถามหาพระพุทธเจ้าแหละ ถามหาอะไร ท่าน แสดงไว้ว่า ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นเราตถาคต ธรรมกับตถาคตเป็นอันเดียวกัน

ใครจะว่าบ้าก็ตาม เรามันจวนจะตายแล้วนี่ เราพุดออกมาด้วยความเมตตา สงสารนะ เรื่องที่ว่าอ้อวอดอ้อเอียดนี้ โห มันเป็นคนละโลกไปเลย เข้ากันไม่ได้เลย ที่ว่า อ้อว่าอวด เข้ากันไม่ได้เลย อำนาจแห่งความเมตตาสงสารทับแหลกหมดเลย ที่ว่าโมโห นี้ก็คือเกี่ยวกับเรื่องความสงสารนั่นเอง ไม่ใช่โมโหอยากขี้ขี้ข่ามาลาบมาก้อยอะไร มัน โมโห มานอนหลับตาอยู่ยังไง มรรคผลนิพพานอยู่กับหัวใจนอนเฝ้ากันอยู่หาอะไร ให้ กิเลสซึ่งเป็นเหมือนมูตรเหมือนคูขี้ขี้ข่าทั้งวันทั้งคืน หมดค่าหมดราคา ตั้งแต่วันเกิด ถึงวันตายหมดคน ๆ นี้ เกิดมาภพนี้หมด เรียกว่าไม่มีค่าอะไรเลย ไม่ได้สร้างคุณงาม ความดี เป็นสัตว์ไปเลย

ชาตินี้ตายผ่านไปแล้ว เอ้า เกิดอีก มันก็หมดค่าอีกเหมือนเก่าถ้าจิตเป็นอย่างนี้ อยู่ตลอด ก็เป็นอย่างนี้ตั้งกับตั้งกลับ แล้วมาตายกองกัน ศพเจ้าของกับศพเจ้าของตาย กองกัน ศพเจ้าของไม่ใช่ศพชนิดเก่านะ ศพนี้เป็นคน ศพหน้าเป็นควาย ศพนั้นเป็น เปรด ศพนั้นเป็นผี ศพนั้นเป็นนรกอเวจี มันสับมันเปลี่ยนไปในใจดวงเดียวกัน แล้ว เหล่านี้มันมีค่าหรือไม่ละ พิจารณาซิ เวลาปฏิบัติธรรมเข้านี้มันสด ๆ ร้อน ๆ หนา เพราะ ฉะนั้นจึงว่า ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นเราตถาคต ตถาคตอยู่กับธรรม ธรรมอยู่กับหัวใจ ติดกันตรึงนี้

มองดูพระพุทธเจ้าอย่ามองดูที่ไหน ให้มองดูสายทางที่ประกาศไว้แล้ว นั่นคือ องค์ศาสดาแทนพระพุทธเจ้านะ ธรรมและวินัย นั่นท่านสอนพระ พระเป็นแนวหน้าจะ ออกรบสงครามคือกิเลสให้ขาดสะบั้นลงไปเอานิพพานมาครอง พุดง่าย ๆ ท่านจึงบอก

ว่า ภิกษุทั้งหลายหรือเธอทั้งหลาย ธรรมและวินัยนั้นแลจะเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย แทนเราตถาคตเมื่อเราผ่านไปแล้ว เพราะฉะนั้นจึงให้ยึดหลักธรรมหลักวินัยให้ดี พระนี้ จะเข้าช่องเข้าด้ายเข้าเข็ม เป็นแนวหน้า ถ้าตายก็ตายก่อนใคร ถึงก็ถึงก่อนใคร นี่ละให้ ยึดอันนี้

ใครเป็นผู้รักธรรมรักวินัย ผู้นั้นเป็นผู้ติดตามศาสดา ตามเสด็จพระพุทธเจ้า ตลอดเวลา ผู้ใดล่วงเกินฝ่าฝืนธรรมวินัย หิริโอตตปปะไม่มี ผู้นั้นเป็นคนอนาถาหาที่พึ่ง ที่ยึดที่เกาะไม่ได้เลย หมดที่พึ่งก็คือคนผู้ล่วงเกินหลักธรรมวินัยนั้นแล วินัยนี้บังคับสอง ฟากทาง ความผิด คือข้ามบั้นนี้ผิดแล้ว ๆ ลงเหวลงบ่อ มรรคผลนิพพานไม่มีหวัง สำหรับพระ เพราะท่านทำทางให้เฉพาะพระ ให้ก้าวตามนี้แล้วจะพุ่งถึงเลย ไม่เป็นน้ำ ไหลบ่าที่ไหน ๆ เหมือนโลกทั่ว ๆ ไป นี่เป็นเพศของพระ เป็นผู้เข้าช่องแล้ว ช่องที่จะรบ ที่จะเอาชัยชนะ อย่าหนีจากช่อง คืออย่าข้ามเกินช่องพระวินัย อย่าข้าม ธรรม เอา ก้าว เดิน ธรรมคือสติธรรม ปัญญาธรรม วิริยธรรม แล้วความอดทน ความอุตสาหะพยายาม หนักเอาเบาสู้ เราดำเนินยังงี้ เอา ๆ สติติดแนบ ๆ นี้เรียกว่าธรรม พระวินัยไม่ไปแตะ ไม่ข้ามไม่เกิน หิริโอตตปปะ สะดุ้งกลัวตลอด นี่ละจะพุ่ง ๆ ถึง ถ้าผู้ปฏิบัติตามนี้อยู่แล้ว เหมือนตามเสด็จพระพุทธเจ้าทุกฝีก้าวเลย

ศาสดาของเราทั้งหลายคือธรรมคือวินัย ผู้ใดมีธรรมมีวินัยดี ผู้นั้นมีศาสดาติด ตัว ๆ ไป พันได้เลย ท่านสอนไว้แล้ว สอนพระอานนท์ที่มีความเศร้าโศกเสียใจนั้นแหละ พอพระพุทธเจ้าปลงพระชนม์ พระอานนท์เกิดความเดือดร้อนมาก ร้องห่มร้องไห้ แล้ว เข้าไปทูลถามพระพุทธเจ้า ทูลอาราธนาให้อยู่เป็นเวลานานตั้งกัปตั้งกัลป์ ท่านจึงว่า อานนท์ยังมาหวังอะไรกับเราอีก นั้นเห็นไหมล่ะซู้ ทุกสิ่งทุกอย่างเรื่องธรรมเรื่องวินัยเรา สอนหมดแล้วทุกอย่าง แล้วจะมาหวังอะไรกับเราซึ่งเหลือแต่ร่างเท่านั้น ร่างคนร่างสัตว์ ก็ร่างกายเหมือนกัน ร่างศาสดาก็ร่างกาย แล้วจะมาหวังอะไรกับสิ่งเหล่านี้ละ

สิ่งที่เป็นสาระเราสอนไว้หมดแล้ว ธรรมวินัยสอนไว้สมบูรณ์แล้ว นั้นแหละ ศาสดาของเธอทั้งหลาย ท่านจึงชี้บอกว่า ธรรมและวินัยนั้นแลเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย แทนเราตถาคตเมื่อเราผ่านไปแล้ว เป็นสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว ๆ ทั้งนั้น ไม่ผิด ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ผู้นั้นเรียกว่าเป็นผู้บูชาตถาคต นั้นท่านก็บอก ไว้แล้ว ก้าวเดินตามนั้น ๆ ก็เป็นไปตามนั้น ๆ เพราะฉะนั้นจึงเรียกว่าศาสดาองค์เอก ไม่มีใครเสมอ ไม่มีใครเทียมสองเลยละ แน่นอน ๆ ไม่ว่าพระพุทธเจ้าพระองค์ใดแบบ เดียวกันหมดเลย

พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มีแถมมีแนวมีหลักมีเกณฑ์ ไม่ได้สุมสี่สุมห้า จับได้ตาสี

ตาสาก็เอาเข้ามาเป็นเจ้าของศาสนา เป็นศาสดา ศาสนานั้น ๆ มีแต่เจ้าของซึ่งเป็นคลังกิเลสทั้งนั้น สอนก็ออกจากกิเลสนี้ละไป สอนโลก โลกก็ยึดไปตามแถวแนวของกิเลส เพราะผู้สอนเป็นคลังกิเลส ผู้เป็นศาสดาเป็นคลังกิเลส สอนออกไปลูกศิษย์ลูกหาที่เคารพนับถือก็คิดว่าเอาคลังกิเลสนี้ฝากกันไปเรื่อย ๆ กิ่งก้านสาขาดอกใบของศาสนาคือคำสอนของกิเลสมันออก พังกันไปเรื่อย ๆ แล้วมรรคผลนิพพานไม่มีทาง เพราะทางนี้เป็นทางกิเลสจะพาโลกให้ล่มจม สัมเน้อสัมตัว

ทางของศาสนานี้ไม่เอาไม่เอียง ตรงแนวเลย จึงเรียกว่าสวากขาตธรรม ใจบริสุทธิ์แล้วจึงมาสอนโลก แจ้งกระจ่างไปหมด อะไรผิดอะไรถูกรู้หมด เพราะฉะนั้นจึงสอนตั้งแต่ที่ถูกต้อง ผิดก็บอกให้ละให้ถอน ถูกก็บอกให้บำเพ็ญ เรียกว่า สวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว เราก็สวดกันทุกวัน ๆ ไม่ใช่หรือ สุวากขาโต ภควตา ธมฺโม พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้วหรือชอบแล้ว เรียกว่าสุวากขาโต นี้สวากขาตธรรมเอาย่อย ๆ เลย ตรัสไว้ชอบแล้ว ผิดที่ตรงไหนละ เป็นแถวเป็นแนวกันมา ตัวเท่าหนูมันเป็นตัวนี้ มันรู้บอกว่าไม่รู้ได้ไง เพราะฉะนั้นพูดเหล่านี้พูดมาอย่างยันตัวเลย ไม่เอาใครมาเป็นพยาน

พระพุทธเจ้าที่มานี้เป็นแถวเป็นแนว เป็นหลักเป็นเกณฑ์มาตลอด ตั้งแต่อดีตมาถึงปัจจุบัน แล้วจะเป็นแถวไปตลอดถึงอนาคต เช่น อนาคตวงศ์ เป็นต้น พระพุทธเจ้าที่จะมาตรัสรู้ข้างหน้า มีจำนวนมากทีเดียว แต่ท่านบอกไว้เป็นระยะ ๆ พระองค์นี้มาตรัสรู้แล้วก็ทำนายบอกไว้ ๆ อย่างพระพุทธเจ้าของเรานี้ก็ทรงทำนายไว้เรียบร้อยแล้ว พระพุทธเจ้าท่านบอกย่อ ๆ ไว้ว่า อนาคตวงศ์ ๑๐ องค์ ท่านก็บอก ทรงพระนามว่าอย่างนั้น ๆ องค์หนึ่ง องค์สอง องค์สาม ทรงพระนามว่าอัน ท่านบำเพ็ญบารมีอย่างนั้น ๆ นั้นบอกไว้หมด บอกไว้แล้วชัดเจน ในระยะนี้ก็มีพระอริยมตไตรย เป็นองค์สุดท้ายในภัทรกัปนี้ จากนั้นไปก็จะเป็นอนาคตวงศ์ตั้ง ๑๐ องค์ เรียงลำดับลำดับไป จะเป็นพระพุทธเจ้าสืบต่อกันไป ด้วยพระญาณหยั่งทราบความแน่นอนของโพธิสัตว์ทั้งหลายเหล่านี้ ที่จะมาตรัสรู้

ท่านไม่ได้พูดสุมสุมห่านะ ท่านเป็นแถวเป็นแนว องค์นั้นมาตรัสรู้ อย่างพระอริยมตไตรยมาตรัสรู้ผ่านไปแล้วก็จะทรงทำนายไปอีก ด้วยพระญาณหยั่งทราบเรียบร้อยแล้ว จึงว่ามาเป็นแถวเป็นแนวเป็นหลักเป็นเกณฑ์ ไม่มีควาได้ควาเอา ลูกใครก็ตาม ผัวใครก็ตาม เมียใครก็ตาม เอามาเป็นลูกเป็นผัวเป็นเมียของตนหมด มันก็เลวยิ่งกว่าหมาชิคนั้น เข้าใจไหม ลูกใครผัวใครเมียใครต้องเป็นสมบัติของคนนั้น ๆ ศาสดาองค์เอกตรัสไว้ชอบทุกอย่าง แยกแยะไปให้ถูกต้อง ทุกอย่างเป็นแถวเป็นแนวไปเลย มีหลัก

มีเกณฑ์

อย่างพระพุทธเจ้าจะมาตรัสรู้ ตรัสรู้ได้ง่าย ๆ เหนอ ไม่ใช่อยู่ ๆ คว้ามมาเป็น ศาสตราสอนโลกได้ เหนอ พระพุทธเจ้าของเราเรียกว่าน้อยที่สุด สั้นที่สุด ที่สำเร็จเป็น พระพุทธเจ้าขึ้นมา ๔ อสงไขยแสนมหากัป นี้เรียกว่าเร็วที่สุด ได้รวดเร็วและสั้นที่สุด โภธิสัตว์ที่จะมาเป็นพระพุทธเจ้ามีสามชั้น ๑๖ อสงไขยก็มี แสนมหากัปติด ๘ อสงไขย แสนมหากัปติด นี้ ๔ อสงไขย แสนมหากัป พระองค์ก็ทรงแสดงไว้เรียบร้อยแล้วว่า เรา ตถาคตไม่มีवासนากว้างขวางเหมือนพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น นั่นท่านก็บอกไว้ เหล่านี้ท่านถ้าว่าพระชนมายุก็ยืนนานเท่านั้น องค์นั้นปีเท่านี้ปี เป็นหมื่น ๆ แต่เรา ตถาคตนี้ ๘๐ ปีเท่านั้น ท่านก็บอกไว้แบบนี้

ก็ยังมีอยู่นี่นะ ยังมีอีกองค์ละ ๕๐ ปีก็มีอยู่ เราเห็นในตำราเรียบร้อยแล้ว พระ พุทธเจ้าองค์ ๕๐ ปีสิ้นพระชนม์ก็มีอยู่นะ ที่แรกนี่ถือว่าเป็นเฉพาะพระพุทธเจ้าของเรา ๘๐ ปีสิ้นพระชนม์ ๕๐ ยังมีอยู่ ก็พระองค์แสดงไว้ละ นอกจากนั้นเป็นหมื่น ๆ ปีทั้งนั้น ตามอำนาจวาสนาบารมีที่ทรงทำความตะเกียกตะกายมาหนักเบาต่างกันน้อยต่างกัน ที่นี้ ภูมิธรรมทั้งหลายที่จะรื้อชนสัตว์โลกก็ได้มากมายต่างกัน อย่างพระพุทธเจ้าของเราท่าน ก็ยอมรับตามนั้น เรายัง ๘๐ นี้ก็บอกไว้แล้วว่า แปดสิบ ๆ พอ ๘๐ ย่นเข้ามานี้ เดือนสามเพ็ญ จากนั้นเดือนสามเพ็ญถึงเดือนหกเพ็ญเราจะตายพุดง่าย ๆ ผิดไหมล่ะ มา ถึงเดือนสามเพ็ญ ๘๐ ปีแล้ว ย่นเข้ามานี้อีก เดือนสามเพ็ญปลงพระชนมายุ ว่าเดือนหก เพ็ญเป็นวันเราตาย ถึงเวลาแล้วก็เสด็จไปเลยไปตายเลยเห็นไหมล่ะ งามจากกล้าหาญ ขาญช้อยอะไรจะเกินศาสดาผู้สิ้นกิเลสแล้วละ

เรานี้พุดเท่าไร ๆ เวลานั้นจะตายเวลานี้จะตาย จะละสังขาร มั่นไม่ละถ้าลม หายใจไม่ขาดพวกบ้านี้เข้าใจไหม มั่นก็ว่าไปอย่างนั้น ถ้าลมหายใจไม่ขาดจ้งให้ละมันก็ ไม่ละ แต่มันได้พุดก็เอา พวกบ้าพุดบ้าไม้ หลวงตาบ้วน้องค์หนึ่งละ โอ๊ย มันจวนตาย แล้วนะ มันยังไม่ตายมันก็จวนอยู่เรื่อย ๆ ละซิ จะให้ว่าไง แล้วจะตำหนิใครก็ตำหนิเรา ละซิคนหนึ่ง เราก็จวนตายแล้วนะ ๆ จวนอะไรวันนี้ก็วันหน้ามันก็ต่อกัน เพราะลมหาย ใจยังมีอยู่มันไม่ตาย ถ้าลมหายใจหมดแล้วไม่บอกมันก็ตายเข้าใจไหมล่ะ เอาละวันนี้ไม่ พุดมากอะไรนักละ เอาเพียงย่อ ๆ เท่านั้น

มันจำไม่ได้นะพุดไปแล้วก็จำไม่ได้ พุดไปหายเจียบ ๆ ไปเลย คือไม่ได้พุดด้วย ความจำ มีอะไรขึ้นปัจจุบัน ๆ จบแล้วหายเจียบ ๆ เทศน์มานี้มานานเท่าไร ได้ ๕๕-๕๖ ปีนี้ แล้ว เริ่มเทศน์ตั้งแต่ ๒๔๙๓ มา เทศน์สอนพระ สอนพระล้วน ๆ เลย ระยะเวลาสอน พระล้วน ๆ อยู่ในป่าในเขา พระนี้ โอ๊ย จมูกหมาสูไม่ได้ เรายังเหมือนสัตว์ตัวหนึ่ง ใ้

หมาตามล่าเข้าใจไหม ไ้อ้เราก็เป็นสัตว์ตัวหนึ่ง หมาตามล่า เราก็ตามหลบ มีแต่หลบ
 เรือย ไปอยู่ที่ไหนอย่างนานไม่เลยสองอาทิตย์ คือหลบเรือยไม่งั้นไม่ได้ หมู่เพื่อนก็ตาม
 เกาะ เราก็หลบหลีกเพื่อความสะดวกสบายของเรา แม้นภาระจะหมดแล้วก็ตาม ความ
 สะดวกสบายระหว่างชั้นรักับจิตอยู่ด้วยกันนี้สะดวกสบายยังงิ อยู่คนเดียวอยู่ที่สั่งด
 สะดวกสบายมาก แน่มันก็รู้อยู่ ไ้อ้ยัวเขี้ย ๆ มันสะดวกอะไร นั้น

สุดท้ายมันก็ตามจนได้นั้นละ ตัวนั้น ๆ ตัวนี้ ๆ สืบกลืนหากันซิ ถึงตัวจนได้นะ
 เลยได้มาสั่งสอนตั้งแต่นั้นเรื่อยมา จากนั้นมาก็ออกสนามเห็นไหมละ กว้างออกมา ๆ
 จนกระทั่งออกช่วยชาติ ธรรมะนี่ก็เป็นไปอย่างที่ว่านี่ละ เทศน์มาก็ปีแล้วละ ที่ออกสนาม
 นี้ ๗ ปีนี้หยุดที่ไหนเทศน์ สักก็กัณฑ์ละ ตั้งแต่ ๒๔๙๓ มา จนกระทั่ง ๒๕๔๑ ปี ออก
 ช่วยชาตินานเท่าไร ถ้ามันจะหมดมันก็หมดไปแล้วธรรม แต่ธรรมก็อยู่กับลมหายใจ
 ลมหายใจยังมีอยู่เอากันเรื่อยไปอย่างนั้นนะ เอาละให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz